

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Machvmetis Saracenorum Principis, Eivsqve Svccessorum
Vitae, Ac Doctrina, Ipséque Alcoran**

Bibliander, Theodor

[Basel], [1543]

VD16 VD16 K 2583

Christianæ fidei Exomologesis, siue Confessio, Sarracenis facta, cùm
primis quidem pia, & spiritum planè Apostolicum redolens, Græcè &
Latinè, incerto autore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98259)

Excellentia &
certitudo fidei
Christianæ.

bilis purgatione super niuem dealbata. In qua omnem humanum intellectū excedentia prædicantur, uoluptates carnis cohibentur: omnia quæ in mundo sunt, contemni docentur: & inuisibilia, immaterialia, spiritalia, & æterna, non qualia caro & sanguis persuadent, promittuntur. Sed ut cum Alchorano concludamus, in qua est directio, & lux & ueritas manifesta: Quantum igitur ad primum, tota mentis nostræ deuotione, toto cordis nostri desiderio & feruore prædicamus, & confitemur nomen domini nostri Iesu Christi, quod est super omne nomen: ita ut in nomine Iesu omne genu flectatur, cœlestium, terrestrium, & infernorum: & omnes lingua confiteatur, quia dominus Iesus in gloria Dei patris. Ipsam etiā quæ de ipso est fides, unusquisque nostrum sic cum ecclesia catholica summa cum deuotione proficitur: Credo in Deum patrem omnipotentem, creatorem cœli et terre: & in Iesum Christum filium eius unicum dominum nostrum: qui conceptus est de spiritu sancto, natus ex Maria uirgine: passus sub Pontio Pilato: crucifixus, mortuus, et sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis, inde uenturus est iudicare uiuos & mortuos. Credo in spiritum sanctum, sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum: carnis resurrectionē ad uitā æternam, amē. Credimus etiā, quicquid cum his credit sancta mater Ecclesia: siue ad ministerium fidei, siue ad diuina præcepta, siue ad sacramenta quibus regeneramur ad uitam, siue ad euangelicam quocūque modo pertineat legē. Quantum ad secundum annūciamus, prædicamus, & firmiter profitemur, quod Dominus noster Iesus Christus uere filius Dei, uerus Deus & uerus homo est uia per quā itur ad salutē uerā, & in cœlum ascenditur, ipso in euangelio dicente: Ego sum uia, ueritas, & uita.

Via

Symbolum.

μασία καὶ ἀνάστασις, ὡς ἐκ χρίστος λαοὶ καὶ ὁ
ὁποῖον νόμον, πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, ὡς
πρόβλεπονται νομῶν καὶ ἡθῶν, ἀπὸ τῆς πα-
τρὸς ἡδυνάει καὶ ὁποῖον, τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πᾶσι
τὰ διδασκόντων καὶ ταφροῦνται, τὰ δὲ ἀ-
ρατα ὡς ἄλλα, καὶ πᾶσι μαρτυροῦν καὶ ἀνάστα-
σιν, ὅσοι τὰ ἐκ τῆς πατρὸς καὶ τοῦ αἵματος συμβουλεύου-
σιν, ἐπαγγέλλονται. καὶ ἵνα μετὰ τοῦ ἀλ-
κωρᾶν συμπαράνομιον, ἐν ᾧ ὁ δὲ πα-
θῶν, καὶ τὸ φῶς, καὶ ἡ φανερῶσαι ἀν-
θεῖα ὅσον οὐκ ὡς τὸ πρῶτον, ὅλη τῆς ὁ-
νοίας ἡμῶν τῇ σχέσει, ὅλη τῆς καὶ τῆς
ἡμετέρας πρὸς ὁδοῦ καὶ τῇ ἵεσι καὶ ὁ-
σοῦν καὶ ὁμοιοῦν, ὅς ὁνομα τοῦ κυρίου
ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, τὸ ὡς πᾶσι ὁνομα, ὅπως
ὡς τὸ ἐν τῇ ὁνομα τῇ ἰησοῦ πᾶσι ὁνομα κλέ-
νει, ἐπὶ τοῦ αἵματος καὶ ὡς πᾶσι ὁνομα.
καὶ πᾶσι γλῶσσας ὁμοιοῦν, ὅτι κυ-
ριως ἰησοῦς ὁδὸς ἐστὶν ὁδὸς θεοῦ πατρός. ὡς
τῶν πᾶσι αὐτῷ πᾶσι, ἐκείνος ἡμῶν ὅπως μετὰ
τῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας σὺν ἁγίᾳ ὁδοῦ
ὁμοιοῦν, πᾶσι εἰς θεὸν πατέρα παντοκρά-
τορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ ἐν ἰησοῦ
χριστῷ, τὸν ὅτι αὐτῷ, τὸν μετὰ τῇ, τὸν κυρίου
ἡμῶν, συλλαβήν, ἐκ πνεύματος ἁγίου, ὅπως
τῇ ἐκ μαρτίας τῇ πᾶσι, πᾶσι ὅπως πᾶσι
τῆς πᾶσι, σαυρωθῶν, ἀφαιρέσθαι, τῇ
καὶ τῇ, ἐκ τῇ, τῇ τῇ, τῇ τῇ, τῇ τῇ
ἀναστῆναι ἐκ τῇ νεκρῶν, ἀνελθόντα εἰς οὐ-
ρανὸν, καὶ θῆκεν ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς τῇ πᾶσι
τοῦ κράτους θεοῦ, μετὰ τῇ τῇ ὁδοῦ καὶ
ζῶντας ὡς νεκροῦ. πᾶσι εἰς πᾶσι ἁγίαν,
ἁγίαν ἐκκλησίαν καὶ τῇ, ἁγίαν καὶ
νίαν, ἀφαιρῶν ἁμαρτιῶν σαρκοῦ ἀνάστασιν,
ζῶν ἀιώνιον, ἀμὲν. ἐπὶ πᾶσι ὁδοῦ, ἐπὶ
τοῦ τοῦ πᾶσι εἰς αὐτὴν ἁγίαν καὶ
οἶα, εἰς τὴν εἰς μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὅτι εἰς
ὅπως, εἰς τὸς πᾶσι μυστήρια διὰ τῇ ἀνα-
γνῶνται πρὸς τῇ ζῶν, εἰς τὸς πᾶσι δι-
αγγελίᾳ νόμον προποῦν ἀναφαιρῶν, ὅ-
σον πᾶσι δεύει, ἀναγέλλομεν, καὶ τῇ
ὡς βεβαίως ὁμοιοῦν, ὅτι ὁ κυριως ἡμῶν
τοῦ χριστοῦ, ὁ ἀληθὺς ὁδὸς τοῦ θεοῦ, ἀληθὺς
καὶ ἀληθὺς ἄνθρωπος, ὅς ὁδὸς, ὁδὸς ὁδοῦ
μετὰ πᾶσι τῇ ἀληθινῇ σωτηρίᾳ, ἐπὶ
νόμῳ ἀναβάνομεν, αὐτοῦ ἐν τῇ ἀναγέλλομεν
τοῦ, Εἰ μὲν ὁδὸς, ὁδὸς, καὶ ὁδὸς, καὶ ὁδὸς
ἐπὶ

Pet. Acton 47

Euangeliiū tri-
pliciter uiam
Christum mon-
strat.

Ecclesiae fides.

P quia

Alcoran quate-
nus audiendus.

quia non eadem, ut ipsa ueritas in euan-
gelio manifestauit, nec sufficienter: ideo
ipsa lex Alchorani non sufficit ad salutē.
Tradit enim ipse Alchoranus de Deo,
quod unus sit, et incorporeus, immateria-
lis, inuisibilis, incomprehensibilis: cui
nec particeps nec socius est, in eius manu
uita & mors: ipse super omnia potens, su-
per omnia benedictus: ipse creator, gu-
bernator, & iustificator animarum, &
multa alia quæ certe & nos credimus, &
prædicamus. Sed in hoc, quod negat
Deum patrem, nō carnaliter ex foemina
cum spiritus sit, sed ex substantia sua in-
tellectualiter ab æterno coæternum sibi
gemuisse filium, & produxisse spiritum
sanctum, miserabiliter errat, & deficit à
ueritate euangelij: quod firmiter docet,
unum esse Deum in substantia & na-
tura, & trinum in personis, scilicet patrē
& filium & spiritum sanctum. Nec filiū
aut spiritum sanctū esse participem, aut
socium Deo, cum utrumq; nō participa-
tione aut societate, sed substantialiter &
naturaliter sit Deus, eandem cum Deo
patre indiuisam & impartitam habētes
deitatis naturam. Quam incomprehen-
sibilem deitatis altitudinē nemo cogno-
scet, nisi primò per humilitatem euange-
lio crediderit. Vnde & quidam antiquo-
rum prophetarū ait, Nisi credideritis, nō
intelligitis. Et dominus noster ipse in euā-
gelio loquens ad patrem ait: Confiteor ti-
bi pater domine cœli & terræ, qui absco-
disti hæc sapientibus, & prudentibus, &
reuelasti ea paruulis. Multa insup uera,
præclara, & magnifica tradit de ipso do-
mino nostro Iesu Christo Alcoranus: ut
pote, quod dominus noster Iesus Chris-
tus est filius Marię uirginis, omniū mu-
lierum optimę: quod sit Dei nuncius, su-
usq; spiritus, uerbū cœlitus missum Ma-
riæ: uir optimus, sapiens, propheta, qui
cæcum natū atq; leprosum curauit, mor-
tuos suscitauit, quod cum uirtute diui-
na uenerit, quod librum legiferū attule-
rit, omnis que magisterij peritiam, quod
testamen

διότι οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς αὐτὴ ἡ
ἀλήθεια ἐν τῷ βιβλίῳ ἐφανερώθη, οὐδὲ
ἐκανῶς· ὅσα δὲ αὐτὸς ὁ νόμος τοῦ ἀλχορά-
νου, οὐκ ἀρκεῖ πρὸς σωτηρίαν. παραδίδω-
σι γὰρ αὐτὸ τὸ ἀλχοράνον πρὸς τὸ θεῶν, ὅτι
ἐν εἰς, ἀσώματος, ἀύλητος, ἀόρατος, ἀκατά-
ληπτος, ὃ πῶς οὐτὶ μέγας, οὐτὶ ἰσχυ-
ρός, ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ζωὴ καὶ θάνατος,
αὐτὸς ὑπὲρ πάντων δυνάστης, ὑπὲρ πάντων
δουλοκρατὴς· αὐτὸς δημιουργός, κυβερνήτης,
ἡ δὲ δικαιοσύνη τῆς ψυχῆς, ὅτι πολλὰ ἄλλα,
ἃ πῶς καὶ ἡμεῖς ἀληθῶς πιστεύομεν καὶ κη-
ρύσσομεν, ἀλλ' ἐν βούλῃ, ὅτι ἀνείταται τὸν θεόν
καὶ πατέρα, οὐ σαρκικῶς ἐκ γυναικὸς ἐπὶ
πρόνυμα ὄντι. ἀλλ' ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ νεφέ-
λης ἀέρος συναϊδίου ἐκ τῆς γῆρας αὐτοῦ,
ἐκ τοῦ ἀρχαίου πρόνυμα ἁγίου, ἐκ τῆς πνεύ-
ματος, ἐκ τῆς ἐκείνου τῆς ἀρχῆς τοῦ βιβλίου
λίαν· ὅπου βεβαίως διδάσκει, ὅτι αὐτὸν θεόν
ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ τῇ φύσει, καὶ τριῶν ἐν εἰς
πρόσωποις, ἡ γὰρ πατέρα καὶ υἱόν, ὃ πρό-
νυμα ἁγίου· ὅδε αὐτὸν, υἱὸν ἢ τὸ πρόνυμα τὸ
ἁγίου, μέγαν ἢ ἰσχυρόν τοῦ θεοῦ, ἐπὶ τῇ ἐκεί-
νου τῇ αὐτῇ ὁ μέγας πῶς ἡ ἰσχυρία, ἀλλὰ
οὐ σῶδ' ὡς καὶ φυσικῶς ἐστὶ θεός, πῶς αὐτὸν
τὰ θεῶν καὶ πατὴρ ἀδελφός, καὶ ἡμεῖς
σοὶ ἔχοντες τὸ θεοῦ τῆς φύσεως, ὅπου ἀκατά-
ληπτος τὸ θεοῦ τῆς οὐσίας, ὅδε εἰς γινώσκται,
ἐὰν μὴ πρόνυμα ὅσα ταπεινῶς τῷ βιβλίῳ
λίαν πιστεύσῃ. ὅθεν καὶ πῶς τῇ ἀρχαίῳ πῶ-
ς τῇ λέγει, ἐὰν μὴ πιστεύσῃ, οὐκ ἔστι σωτηρία.
καὶ ὁ κύριος ἡμῶν αὐτὸς ἐν τῷ βιβλίῳ
ἐξαγγέλλει πρὸς τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι
λογίζομαι σοὶ πατὴρ κύριε τὸ ἔραστός ἐστις γὰρ
ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ σω-
τῆς, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ ταῖς νηπίαις. καὶ πολ-
λὰ ἄλλα ἀληθῆ λαμπρὰ ἐκ μεταλλοποιῆς πῶ-
ς δὲ δώσει πρὸς αὐτὸν τὸν υἱόν ἡμῶν ἵνα ὁ
σοὶ τὸ ἀλχοράνον· οἶον, ὅτι ὁ κύριος ἡμῶν ἐν
σοὶ χριστὸς ὄντι υἱὸς τῆς μαριᾶς τῆς παρθένου, ὅτι
αἰετῶς πασῶν τῶν γυναικῶν· ὅτι ὄντι ἀγγελος
θεῶν, καὶ πρόνυμα αὐτοῦ τῆς γῆρας ἔραστός ἐστις
τῇ μαριᾷ· αὐτὸς ἄριστος, ὁ φῶς, πᾶσι ἡμέ-
τερος ἐκ γῆρας καὶ λεπτῶν ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ
κρῶτος ἀνιχνεύει· ὅτι μετὰ δυνάμεως θεῶν ἐκ-
θῆν, ὅτι τὸ βιβλίον τὸ νομοφόρον πρὸς ἡμᾶς
ἐκ, καὶ πᾶσις διδάσκει αὐτὸς ἡμᾶς.

[illegible]

testamentum ac euangelium mandantēq;
filijs Israël edocuerit, uetus testamentū
confirmauerit, & quædā prius prohibita
licitis annūmerauerit. Hæc utique et plu-
ra alia præclare dicta in Alchorano de
domino nostro Iesu Christo & nos credi-
mus, & cum omni ueneratione suscipi-
mus. Sed quia non eadem intētionē quā
in euangelio dicuntur, & plurima, & ma-
iora prædictis omittuntur, & negantur
de ipso: ideo liber Alchorani non solum
nō sufficit ad salutē, sed omnino est cōtra
salutē. Prædicta igitur de Christo in Al-
chorano posita, necesse est et aliter intel-
ligere, & ultra ea alia maiora & altio-
ra de Christo credere. Oportet enim
credere, quod Christus non solum est
Mariæ uirginis, sed etiam Dei unige-
nitus filius, consubstantialis & cœ-
qualis per omnia Deo patri ab æterno,
& sine tempore ac initio, ut Dei uer-
bum, ut sapientia, ut uirtus, genitus;
per quem omnia facta. Qui propter
nos homines, & propter nostram salu-
tem descendit de cœlis, & incarnatus
de spiritu sancto, ex Maria uirgine, &
homo factus sit. Quod etiam crucifixus,
mortuus, & sepultus uerē, & in propria
persona fuerit. Quod à mortuis tertiā diē
resurrexerit, ascenderitq; in cœlum pro-
pria uirtute, ut Deus, unde uenerat;
non ut creatura tractus, ut Alchoranus
uester fingit. Sedeatq; nūc ad dexteram
patris. Quod tandem in fine sæculi uen-
turus sit cū gloria, iudicare uiuos et mor-
tuos: cuius regnī non erit finis. Oportet
igitur credere, quod Christus sit uerus
Deus & uerus homo, saluator & redem-
ptor mundi, sacerdos in æternum se-
cundum ordinē Melchisedech, agnū-
que immaculatus, qui tollit peccata
mundi: habens clauēs regnī cœlorum,
& omnem in cœlo & in terra potestatē,
Cuius potestas æterna est, & regnum
eius incorruptibile. Quod regnet in do-
mo Iacob in æternum, & regnī eius non
erit finis, Quod Christus sit ille, in quo

P 2 benedi-

Quis sit Chri-
stus.

benedicendæ erant omnes gētes, de quo promissio facta est Abraham in Isaac filio libere, & non in Ismahele filio ancillæ, te sit scriptura: Ejce ancillā & filium eius, quia in Isaac erit tibi semen. Quod ipse sit ille Messias, & propheta magnus, de quo Moyſes & propheta scripserunt in lege. Quem Abraham summo desiderio expectauit, ut uideret: & tandem uidit, & gauisus est. Qui a prophetis nominatur angelus testamēti, Emanuel, Salutare, Consiliarius, Deus, fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. Hæc & multa alia tradit euangelium de uia salutis, quæ Christus est, ut eam uideamus, & cognoscamus per fidem. Verum quia modicum proficit cognoscere & uidere uiam salutis, nisi in ea homo sit, & ponatur in ea: ideo ultra fidem, necessaria sunt euangelica sacramenta. Inter quæ primum, & ianua aliorum est sanctum baptisma: de quo ait Dominus in euangelio Ioannis ad Nicodemum: Amen amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Et post resurrectionem suam ascendens in cœlum, tradens huius sacramenti formam, inquit discipulis: Euntes igitur, & docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris, & filij, & spiritus sancti, docentes eos seruire omnia quæcumque mandauimus uobis. Et iterum: Euntes in mundum uniuersum, prædicate euangelium omni creaturæ: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit. Est igitur hoc sacramentum, quo regeneramur ad uitam, necessarium ad salutem: quia nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Cum igitur Alcoranus prohibeat omnino hanc baptismi regenerationem, non aperit, sed potius claudit regnum Dei his, qui eum sequuntur. Neceſſe est ergo, ut qui uult saluus esse, & introire in regnum

[illegible]

Sacramento.

Baptismus.

[illegible]

arduitatem itineris . Etenim felicitas
quàm lex euangelica promittit Chri-
stianis, non consistit in possessione bono-
rum terrenorum, non in esu omnigeno-
rum carniũ & fructuum, non in potu
uini mellis & lactis, non in suauitate so-
nitus aquarum currentium, riuulorum
scilicet & fontium: non in amplexu &
luxu carnali, pulcherrimarum mulie-
rum & uirginũ: non in ceteris, ad
quæ carnalis concupiscentia & morta-
lis sex instigat, cuiusmodi paradysum
uobis uester promittit Alchoranus. Sed
felicitas nostra Christianorum, quam ui-
tam æternam dicimus, consistit substan-
tialiter quidem & essentialiter perse, &
absque quocunq; creato medio in uisio-
ne ipsius diuinæ essentia & naturæ. Vn-
de Dominus noster in euangelio ait: Hæc
est uita æterna, ut cognoscat te solum ue-
rum Deum, & quem misisti Iesum Chri-
stum, Et quia tale uisum erit in uidente
per amorem, qui transformat aman-
tem in amatum, ad ipsam uisionem se-
quitur transformatio quædam & tensio,
qua amans deiformis efficietur, & tene-
bit amatum: immò & unum erit in reli-
quo, dicente Domino, Qui manet in me,
et ego in eo, quia Deus charitas est, et qui
manet in charitate, in Deo manet, &
Deus in eo, quia ad unionem summæ cõ-
uenientis, sequitur dilectio summa. Ad
illam diuinam & æternam uisionem, se-
quitur inenarrabilis dulcedo & suauitas,
quã proprio nomine fruitionẽ dicimus.
Et talis, qualem nec mens cogitare, nec
lingua ualet exprimere mortaliũ. Quam
admiras Dauid propheta in spiritu cla-
mabat, dicens: O q̃ magna multitudo dul-
cedinis tuę Domine, quam absco disti ti-
mẽtibus te: Preter prædictã diuinæ uisio-
nis beatitudinẽ, qua anima nostra ex in-
tegro felicitabitur, habebimus et in cor-
pore felicitatẽ suo modo. Etenim in cor-
pore beatorũ erũt immortalia, incorruptibi-
lia, et omnio impassibilia, subtilia deniq;
et agibilia, et plusq; sol modò sit, splẽdida,

In quo iustos
eterna, seu felicitas.

[illegible]

pro modicis magna praeſtare, & adduce
re ſecum ſanctos in uifiſione paternæ glo
riæ, & facere ſecum in cœleſtibus conſi
dere, ſuſque immortalitatem largiri, ad
quam ſui ſanguinis uiuificatione eos re
parauit. O quàm glorioſa dicta ſunt de
te, ciuitas Dei. O quàm dilecta taber
nacula Domine uirtutum, concupiſcit e
deſicit anima mea in atria Domini. Dice
bat propheta, Cor meum & caro mea ex
ultauerunt in Deum uiuum. Talis profe
cto eſt ſœlicitas Chriſtianorum: talis
ſpes noſtra: talis ſancti Euangelij finis &
terminus. Non qualem caro & ſanguis
promittit nobis, ſed qualem habent cœ
leſtes & angelici ſpiritus. Pro quo obti
nendo, nō mirum ſi priores noſtri patres
igne charitatis accenſi, uaria & innu
mera pertulere alacriter & gaudeter tor
menta: ſi parentibus, ſi uxoribus, ſi libe
ris, ſi denique diuitijs, delectationibus
carnis, cæterisq; huius ſæculi bonis ſpon
te renunciabant, ut ad hanc & uelocius
& ſecurius atque liberius pertingerent.
Et quia charitas Chriſti (quæ quantum in
ea eſt, uult omnes homines ſaluos fieri,
& ad agnitiōē ueritatis peruenire) cœ
git nos, ut dimiſſis omnibus uitæ præſen
tis commodis, à longinquis partibus, &
cum magnis laboribus uſque ad uos ue
niremus, profiteremur que, & annun
ciaremus quæ profeſſi ſumus, & an
nunciāuimus. Ideo rogāmus uos, & ob
ſecramus in eo, qui nos omnes ad ſui
imaginem, rationales & intellectua
les creauit, ut patienter his in ſcriptis
ſuſcipiatis, quæ annunciāuimus: & ut
rationales, ad imaginem & ſimilitudi
nem Dei creati, ſcripta noſtra cum ra
tione diſcutiatis. Et ſi quid rationi con
ſonum reperietis, illud ut rationales ſu
ſcipite. Si quid uero aliter uobis uideā
tur eſſe nunciatum, ecce paratos nos offe
rimus, etiam quouſque reddamus ſpi
ritum ad Deum, qui fecit illum, in illius
auxilio & uirtute, qui dixit, Dum ſtere
ritis

ritis ante reges & praesides, nolite cogitare, quomodo aut quid loquamini, dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. Ad ostendendum, quod omnia quae scripsimus, sancto euangelio & rationi sunt consona. Si autem nec praedicta cum ratione discutere, nec nos ulterius audire, ordine & circumstantijs servatis debitis, uolueritis: excusamus nos coram Deo & omnibus angelis & sanctis suis, & inuocamus in testes coelum & terram, & omnem creaturam, quod iuxta posse circa salutem uestram fecimus; quod facere potuimus: ponentes animas nostras pro uestra salute, & charitate, iuxta Euangelium, quod dicit: Maiorem charitatem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis. & pro laude

Domini nostri Iesu Christi, qui
est Deus benedi-
ctus in saecula.
Amē.

FINIS.

σταθῆτε ἐνώπιον βασιλέων καὶ ἐρχόντων, καὶ
λογίζεσθαι, πῶς ἢ τί λαλήσετε. δοθήσεται γὰρ
ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τί λαλήσετε. πῶς τὴν
δέξαι, ὅτι πάντα ὅσα ἐγράψαμεν, τῷ ἁγίῳ
εὐαγγελίῳ καὶ τῷ λόγῳ εἰσι σύμφωνα. εἰ δὲ μή
τε τὰ πρὸς ἐρημίαν τοῦ λόγου ὀρθοῦνται, ὅτι
ἡμῶν πλείον ἀποῦσαι, ὅτι τῆς χάριτος καὶ
ἐλέους φυλαττομένων τῶν ὀφειλομένων, δι-
λήσετε, ὅτι αὐτὴν μετὰ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνώπιον
θεοῦ καὶ πάντων τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων
αὐτοῦ, καὶ ὑποκαλούμεθα μαρτυρεῖν τὴν ἐν-
φανὸν καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, ὅ-
τι κατὰ διώκαμεν πρὸς τὴν σωτηρίαν τῶν ὑ-
ποτάκτων ἐπὶ τῇ ἐκκλησίᾳ, ὅπου ποιῶντα ἡδυνήθη-
μεν, πρὸς τὸν πάτερ ψυχὰς ἡμῶν ὑπὲρ τῆς σω-
τηρίας ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης, ἥτις ἡ ἀναγ-
λιον ὁ φησιν, ὅτι μέγιστον ἀγάπην ἔχεις ἐξ
ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὅτι τὴν ὑπὲρ τῶν ἁ-
γίων αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ κυρίου
ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὅς ἐστι θεὸς ὁλοκ-
ρημνίῃ εἰς αὐτὸν αἰῶνας.
ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

20

